

Okresný úrad Trnava
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Kollárova 8
917 02 Trnava



**Priatelia
Zeme
SPZ**

Adresa:
Haluzice 761
913 07 Bošáca
tel.: 0903 772 323

V Haluziciach 12. 08. 2025

Vec

Odvolanie

Na základe zaslania odôvodneného písomného stanoviska k zámeru „**Výroba dosák z druhotných surovín - odpadov**“ (ďalej len „zámer“) navrhovateľa **DX Corp, a.s., Pribinova 4, 811 09 Bratislava** v súlade s § 29 ods. 4 a 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podávame odvolanie podľa 29 ods. 16 písm. b) tohto zákona proti rozhodnutiu Okresného úradu Trnava, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-TT-OSZP3-2025/044767-023 zo dňa 31. 07. 2025 (ďalej len „rozhodnutie OÚ Trnava“)

Dôvodom nášho odvolania je skutočnosť, že na základe rozhodnutia OÚ Trnava sa zámer „Výroba dosák z druhotných surovín - odpadov“ nebude posudzovať, pričom naše pripomienky neboli odborne posúdené ani vecne, ani v súlade s platnými legislatívnymi predpismi. Týmto zároveň došlo k porušeniu viacerých zásad správneho konania v zmysle správneho zákona:

- zásady svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania,
- zásady zákonnosti,
- zásady materiálnej pravdy.

Z uvedeného dôvodu žiadame odvolací orgán, aby odstránil tento nedostatok príslušného orgánu riadnym posúdením nášho stanoviska a všetkých pripomienok, ktoré Priatelia Zeme – SPZ uplatnili.

Pôvodná pripomienka č. 1 v písomnom stanovisku zo dňa 07. 07. 2025

Na str. 8 zámeru je uvedené, cit.: „*Technologické zariadenia LISA TECH sú v súčasnosti prevádzkované po celom svete. Vo Švédsku bola technológia dodaná pre spoločnosť RECOMA.*“ Navrhovateľ uvádza odkaz na túto prevádzku. Ďalej na tej istej strane uvádza odkazy na spoločnosť Save Board na Novom Zélande a v Austrálii a na spoločnosť Upfactorymaterials v Kalifornii a v Iowe. Po podrobnom preskúmaní technologických činností

v uvedených prevádzkach, ako aj použitých vstupných surovín a výstupných produktov konštatujeme, že všetky tieto prevádzky spracúvajú ako hlavný prúd odpadu kompozitné obaly, predovšetkým z potravín, a len v malom množstve sa pridáva PE fólia. Navrhovateľ však na stranách 20 a 21 zámeru uvádza 41 rôznych odpadov, ktoré plánuje spracovávať na stavebné dosky. Vo všetkých ním uvedených zahraničných prípadoch ide výlučne o recykláciu kompozitných obalov s malým prídavkom PE fólie, nie o zmiešavanie a lisovanie rôznych druhov priemyselných odpadov a rôznych vytriedených zložiek komunálneho odpadu (napr. papier, šatstvo, textílie, drevo, plasty a viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky). Navrhovateľ nepredložil dôkaz o existencii obdobnej činnosti, pretože takáto činnosť reálne ani nemôže byť seriózne a overiteľne prevádzkovaná.

Vyhodnotenie stanoviska OÚ Trnava

OÚ Trnava uvádza, že „hodnotená technológia je založená na princípe zhodnocovania niektorých vytriedených druhov odpadov, pričom podobný princíp zhodnocovania odpadov je prevádzkovaný aj v iných krajinách, nemusí ísť o presne tú istú technologickú linku“ OÚ Trnava však nereagoval na vecnú podstatu našej pripomienky a nevyjadril sa ku konkrétnemu obsahu našej pripomienky, najmä skutočnosti, že uvedené referencie sa týkajú úplne iných druhov odpadov. OÚ Trnava nevykonala vlastné odborné environmentálne posúdenie a nevyžiadal si od navrhovateľa dôkaz o existencii obdobnej prevádzky, resp. pilotného projektu. Takýto prístup predstavuje environmentálne riziko a ignorovanie princípu predbežnej opatrnosti. Ďalej OÚ Trnava uvádza, že „receptúry budú dodávané výrobcom a dodávateľom technológie a sú jeho chráneným duševným vlastníctvom.“ OÚ Trnava týmto nadradil ochranu duševného vlastníctva nad svoju zákonnú kompetenciu ako orgánu štátnej správy a kontroly. OÚ Trnava sa tak stavia do pozície pasívneho pozorovateľa namiesto toho, aby plnil úlohu pri ochrane životného prostredia, kontrole prevádzky, technológie, vstupných surovín a výstupných produktov.

Týmto postupom došlo k porušeniu zásad správneho konania – konkrétne zásady svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, ako aj zásady materiálnej pravdy, ktorá vyžaduje spoľahlivé zistenie stavu vecí.

Pôvodná pripomienka č. 2 v písomnom stanovisku zo dňa 07. 07. 2025

Na str. 17 zámeru je uvedené, cit.: „Recyklačná technológia je vyvinutá a určená na recykláciu, respektíve upcycláciu širokého spektra hlavne triedeného komunálneho, ktorý bude dezintegrovaný, respektíve podrvený na definovanú frakciu, spĺňa požiadavky na maximálnu absolútnu vlhkosť, neobsahuje nebezpečné látky a v maximálnej miere je zbavený magnetických aj nemagnetických kovov s výnimkou tenkých fólií“ koniec cit. V rámci navrhovanej činnosti dochádza k zmiešavaniu rôznych odpadových materiálov zo 41 druhov vytriedených odpadov. V prípade jej realizácie by nešlo ani o upcycláciu, ani o recykláciu, ani o downcycláciu, ale len o:

- znovuzmiešavanie už vytriedených zložiek odpadov vrátane komunálnych, za účelom výroby produktov nízkej kvality,
- neopodstatnené zmiešavanie odpadov rôzneho pôvodu – fosílného charakteru (plasty, guma, textil) s odpadmi prírodného charakteru (papier, drevo, rastlinné pletivá, textil, koža),

- zmarenie potenciálu na kvalitnú recykláciu jednotlivých vytriedených zložiek z komunálnych odpadov.

Vyhodnotenie stanoviska OÚ Trnava

OÚ Trnava na našu pripomienku reaguje tvrdením, že „výsledkom nie je zmiešavanie odpadov, ale výsledný produkt“. V našej pripomienke sme však nikde neuviedli, že by výsledkom malo byť zmiešavanie odpadov. Poukazujeme na samotný technologický proces a zmiešavanie rôznych druhov odpadov v počte 41 druhov. Naďalej trváme na našom stanovisku, ako sme ho už podrobne vysvetlili, že v danom prípade nemožno hovoriť ani o downcyklácii. Skládkovanie a spaľovanie odpadov nemožno nahrádzať neoverenou recykláciou, ktorej výsledkom je produkt pochybnej kvality a potenciálneho budúceho zdravotného rizika.

Zvlášť pri tak širokej škále rôznorodých druhov odpadov nemožno garantovať dodržanie kvalitatívnych požiadaviek ani zdravotnú nezávadnosť výstupného produktu. Navrhovateľ síce uvádza, že „v zmysle platných zmlúv budú dodávateľia garantovať, že vytriedené odpady určené pre materiálové zhodnotenie recyklačnou technológiou LISA TECH neobsahujú POPs.“, avšak v praxi takáto garancia neexistuje. Plasty s katalógovým číslom „20 01 39 – plasty“ sú plasty v žltých kontajneroch vytriedené obyvateľstvom! A čo v prípade ostatných plastov? Bude sa overovať subjekt, ktorý plasty triedi? Disponuje vôbec takýto subjekt technológiou na presné triedenie podľa chemického zloženia? Žiadnu zmienku o tom zámer neobsahuje a nezoberá sa tým ani príslušný orgán.

Aj v tomto prípade boli porušené zásady správneho konania – zásada svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, ako aj zásada materiálnej pravdy, ktorá vyžaduje spoľahlivé zistenie stavu veci.

Pôvodná pripomienka č. 3 v písomnom stanovisku zo dňa 07. 07. 2025

V predloženom zozname vstupných odpadov na stranách 20 a 21 zámeru sa nachádzajú odpady prírodného charakteru – biologicky rozložiteľné odpady (napr. rastlinné pletivá, drevo, kôra, papier). Ide o tzv. „organické materiály“, pre ktoré je v § 3 ods. 15 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov jasne stanovená definícia recyklácie: „Recyklácia je každá činnosť zhodnocovania odpadu, ktorou sa odpad opätovne spracuje na výrobky, materiály alebo látky určené na pôvodný účel alebo iné účely, recyklácia zahŕňa aj opätovné spracovanie organického materiálu.“ Na základe tejto definície možno za recykláciu považovať len spracovanie na pôvodný účel, prípadne spracovanie na druhotné suroviny (extrakciu olejov, bielkovín a pod.), ako aj opätovné spracovanie organického materiálu na kompost, mulč, substrát alebo digestát. Zmiešanie jednotlivých druhov BRO (biologicky rozložiteľných odpadov) s plastovým odpadom a následná mechanicko-fyzikálna úprava takejto zmesi sa za recykláciu BRO považovať nedá. V prípade vstupných odpadov prírodného charakteru – biologicky rozložiteľných odpadov – by teda v uvedenom prípade nešlo o ich recykláciu podľa § 3 ods. 15 zákona o odpadoch. Toto potvrdzuje aj § 11 ods. 1 vyhlášky č. 371/2015 Z.z., kde sa za zariadenie na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu môžu považovať len kompostárne a bioplynové stanice.

Vyhodnotenie stanoviska OÚ Trnava

OÚ Trnava uvádza, že „navrhovateľ v zámere neuvádza, že v rámci navrhovanej činnosti bude realizovaná recyklácia biologicky rozložiteľného odpadu. V zámere je uvedený zoznam odpadov použiteľných na výrobu konštrukčných dosák, pričom všetky tieto odpady nebudú používané naraz v jednom procese, ale budú zmiešavané na základe schválených receptúr“

Trváme na našej pripomienke a opätovne poukazujeme na skutočnosť, že vstupné odpady, teda aj biologicky rozložiteľný odpad vstupuje do výrobného procesu samostatne a z tohto dôvodu je potrebné jeho zhodnocovanie posúdiť samostatne. Keďže navrhované zariadenie nie je kompostárňou ani bioplynovou stanicou - teda zariadeniami určenými na zhodnocovanie BRO podľa platnej legislatívy - ide v tomto prípade o **neprípustné zhodnocovanie BRO**. Argumentácia tzv. „schválenými receptúrami“, o ktorých nie sú verejne dostupné žiadne konkrétne informácie, je mimoriadne povrchná a nepresvedčivá. Navyše mechanické lisovanie zmesi až 41 rôznych druhov vytriedených odpadov nie je v praxi overenou, spoľahlivou ani regulárnou metódou výroby stavebných výrobkov.

OÚ Trnava ďalej uvádza, že „postupným zvyšujúcim sa trendom konzumnej spoločnosti a s tým súvisiacim nárastu odpadov je potrebné hľadať riešenia na zmiernenie tohto nežiadúceho stavu pre životné prostredie“ Považujeme za mimoriadne zarážajúce, že orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie prezentuje takýto názor, ktorý nezohľadňuje aktuálne trendy v európskom odpadovom hospodárstve, princípy obehového hospodárstva ani hierarchiu nakladania s odpadmi. Rovnako je neakceptovateľné, že OÚ Trnava vychádza z neovereného tvrdenia o náraste množstva odpadov, hoci dostupné štatistické údaje preukazujú klesajúci trend v produkcii zmesového komunálneho odpadu aj celkového komunálneho odpadu. Tento trend je navyše podporený negatívnym demografickým vývojom.

Aj v tomto prípade boli porušené viaceré zásady správneho konania – zásada svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, zásada materiálnej pravdy vyžadujúcej spoľahlivé zistenie stavu vecí, ale aj zásada zákonnosti.

Na základe skutočnosti, že OÚ Trnava pri posudzovaní našich pripomienok porušil viaceré zásady správneho konania podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) – konkrétne:

- zásadu svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania,
- zásadu zákonnosti,
- ako aj zásadu materiálnej pravdy,

týmto žiadame odvolací orgán, aby naše pripomienky dôkladne preskúmal a zmenil výrok predmetného rozhodnutia OÚ Trnava tak, aby znelo, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Zároveň poukazujeme na oficiálne stanovisko rezortného orgánu MŽP SR - odboru odpadového a obehového hospodárstva č. 15170/2025-10.1, 37577/2025 zo dňa 07.07.2025, v ktorom sa jednoznačne uvádza, že požaduje vypracovanie správy o hodnotení navrhovanej činnosti a zároveň žiada, aby boli zohľadnené jeho pripomienky. Nemáme vedomosť o vydaní iného písomného stanoviska zo strany ministerstva k predmetnej činnosti, a preto je uvedené stanovisko jediným oficiálnym a relevantným vyjadrením rezortného orgánu.

S pozdravom



Priateľia Zeme – SPZ
Halužice 761, 913 07 Bošáca
IČO: 35 529 261

Branislav Moňok
predseda organizácie

